

Til Finansdepartementet

Fra IKT-Norge

24. mars 2011

IKT-Norges høringssvar om endringer i merverdiavgiftsloven mv.

1. Generell kommentar

IKT-Norge er IT- og telekommnæringens interesseorganisasjon i Norge. Målt i omsetning er dette Norges tredje største næring med en omsetning på om lag 165 mrd kroner i 2009. Over halvparten av de ansatte i IKT-sektoren jobber med programvareutvikling eller annen tjenesteyting. Dette er også den raskest voksende delen av næringen. IKT-Norge er derfor svært opptatt av rammevilkårene for denne gruppen.

IKT-Norge mener det er uheldig at denne saken legges fram på høring så raskt og med så kort høringsfrist. Vi mener det er naturlig å avvente en endring av norsk regelverk til vi ser erfaringen fra EUs implementering av standardsatser for mva på elektroniske tjenester som trådte i kraft 1. januar 2011. Vi mener også at spørsmålet burde vært grundigere utredet, blant annet med sikte på å unngå muligheter for omgåelse og fare for diskriminering av norske tilbydere av digitalt innhold.

IKT-Norge vil i dette høringssvaret i hovedsak knytte våre kommentarer til generelle utfordringer knyttet til innføringen av mva på digitalt innhold kjøpt fra utenlandske tilbydere, og i mindre grad gå inn på detaljene i Finansdepartementets forslag.

Høringsnotatet reiser to problemstillinger som vi er særlig opptatt av knyttet til næringens rammevilkår. For det første reises problemstillingen knyttet til likestilling av elektroniske tjenester kjøpt fra en norsk tilbyder og digitalt innhold kjøpt fra en utenlands tilbyder. Finansdepartementets forslag bidrar til en delvis løsning av denne forskjellsbehandlingen, men det er svært mange og store muligheter for omgåelse. For det andre reises problemstillingen knyttet til likestilling av digitalt innhold og analogt innhold. Denne problemstillingen har Finansdepartementet ingen svar på i høringsnotatet, noe IKT-Norge synes er svært beklagelig.

1.1 Likestilling av norske og utenlandske tilbydere av digitalt innhold

IKT-Norge tror det beste tiltaket for å likestille norske og utenlandske tilbydere av digitalt innhold ville vært fritak for mva-plikt for norske tilbydere, snarere enn å innføre mva for utenlandske tilbydere. Dette gjelder spesielt i en situasjonen hvor forslaget er utilstrekkelig utredet, det er uklart hvordan dette vil fungere internt i EU og det er betydelig antall land Norge ikke har skatteavtale med. På denne måten ville vi også oppnådd likestilling mellom digital og analogt innhold og vi ville unngått alle de smutthull det foreslåtte regelverket åpner for. Nærliggende omgøelser av forslaget til lovendring vil være etablering av selskaper i land som ikke berøres, eller at norske forbrukere fortsetter den vel kjente praksisen med å opprette kundeforhold som om de er borgere i andre land.

Finansdepartementet har tidligere uttalt at det ikke er aktuelt å fjerne mva på e-bøker, de vi derimot nå innføre mva på alt digitalt innhold; som programvare, bøker, musikk og film som handles over internett. IKT-Norge mener det er grunn til å stille spørsmålstegn ved realismen i dette, og frykter at dette vil kunne få store negative konsekvenser for utviklingen av gode forretningsmodeller for norsk digitalt innhold, norskutviklet teknologi og etablering av gode lovlige tilbud som kan konkurrere med ulovlig piratkopiering.

Det er bra at Finansdepartementet har tatt poenget med at alt digitalt innhold trenger like konkurransevilkår og at mva-reglene derfor harmoniseres. IKT-Norge er likevel fortsatt tvilende til om det vil være mulig å få på plass et rettferdig mva-regelverk for digitalt innhold kjøpt fra utlandet. Vi frykter derfor at norsk digitalt innhold dermed fortsatt vil

tape i konkurransen mot utlandet. Høringsnotatet viser til at EU forsøker å harmonisere regelverket for mva-satser på digitalt innhold, men vi kjenner ikke resultatene av EUs harmoniseringsprosess, og mye av konkurransen vil dessuten foregå utenfor EUs grenser.

IKT-Norge frykter særlig konsekvensene for norske innholdsprodusenter som selger sine digitale tjenester gjennom internasjonale markedsplasser som iTunes, Android Market, Nokia OVI, BlackBerry Market, Sony Ericsson Play Now, Appia m.fl. Disse markedsplassene opererer med standardpriser til sluttbruker uavhengig av bostedsland og gir ikke tilbyderne anledning til å differensiere priser avhengig av mva-satser i sluttkundens bostedsland. Det vil bety at om en norsk tilbyder øker prisen i Norge for å kompensere for mva øker prisen også i alle andre land. Enkelte slike markedsplasser opererer med at forbrukeren betaler mva til markedsplassen, men det er den norske tilbyderen som utvikler, som skal stå som leverandør. Dermed må den norske tilbyderen betale mva på hele beløpet inkludert markedsplassens kommisjon. I praksis betyr dette at norske utviklere må legge på 40% på prisen for å sitte igjen med samme margin som utenlandske konkurrenter. Det ville vært som om Orkla skulle betale mva på salgsprisen i dagligvarebutikkene. En slik situasjon er uholdbar og IKT-Norge håper Finansdepartementet ser på slike diskriminerende konkurranseforhold i sin behandling av denne saken. Vi vil også tilføye at utvikling av tjenester som f.eks Apps, er i enorm vekst og det skapes i dag mange arbeidsplasser basert på slik utvikling. Veksten i utviklingen av Apps har vært eksponesiell og prognosene er svært optimistiske. Norske leverandører har vært tidlig ute i dette markedet som i aller høyeste grad er internasjonalt. Mer enn 100.000 Apps-utviklere er i dag registrert på verdensbasis. Det vil være svært skadelig for utviklingen av norske arbeidsplasser innen dette segmentet om de får vesentlig dårligere rammebetingelser enn konkurrenter i andre land. Det er også å bemerke at man i vårt naboland Danmark har besluttet følgende: ” *Skatterådet kan bekræfte, at salg af softwareprogrammer via iTunes ikke er momspligtige i Danmark, idet transaksjonen må betragtes som salg af ydelse til en virksomhed i et land udenfor EU.*” Kilde: <http://www.momsmail.dk/spec/SKM2010.585.SR.asp>

1.2 Likestilling av tilbyder av digitalt og analogt innhold

IKT-Norge beklager at Finansdepartementet i høringsnotatet ikke tar opp den urimelige forskjellsbehandlingen som er mellom salg av digitalt innhold og analogt innhold. Det er

svakt at en ikke makter å likestille mva på f.eks papirbøker og e-bøker. Dette vil bety at e-bøker fortsatt vil tape i konkurransen mot papir på det norske markedet, og at norske e-bøker vil tape i konkurransen med tilbud fra andre land. IKT-Norge er særlig bekymret for hvilke konsekvenser dette vil få for utbredelsen av digitale læremidler i skolen. I dag vet vi at analoge læremidler brukes i mange år med utdatert og/eller feil informasjon i norske skoler. Med e-bøker vil informasjon og feil oppdateres og korrigeres fortløpende. Diskriminering av e-bøker er også svært dårlig miljøpolitikk. Vi har tidligere sett oppslag i media om at det kastes 3 til 4 millioner bøker direkte fra lageret til forlagsentralen hvert år. Dette problemet kunne vært betydelig redusert dersom vi hadde gode omsetningskanaler for e-bøker i Norge. Videre er e-bøker i seg selv mer miljøvennlig enn papirbaserte bøker. Forslaget fremstår som en beskyttelse av eksisterende og gammel teknologi, og Regjeringen må raskt komme på banen med et regelverk som likestiller mva på papirteknologi og digitalteknologi.

2. Nærmere om departementets forslag

IKT-Norge er opptatt av at definisjonen av elektroniske tjenester i det norske regelverket blir lik den definisjonen EU operer med. Det er overordnet viktig at Norge ikke opererer med andre vilkår enn resten av Europa gjør, dette vil i så fall kunne skape uheldige konkurransevriddinger. Det er derfor avgjørende at en fortolkningsuttalelse kommer før lovens ikrafttredelse som omtalt i kap. 4.2.2.

2.1 Ansvar for beregning og betaling

IKT-Norge er enig i at ansvar for beregning og betaling må ligge hos tilbyderen og ikke hos sluttkunden eller mellomledd. Vi frykter imidlertid praktiseringen av dette regelverket, særlig opp mot tilbydere i land utenfor EU og land Norge ikke har noen skatteavtale med. Vi kan oppleve at ”useriøse aktører” bevisst lokaliserer seg i denne type land og at dette fører til konkurransevridding over til denne type aktører og dermed en konkurranseulempe for norske- og ”seriøse utenlandske” tilbydere. Vi frykter også at det vil være tilnærmet umulig å stoppe denne type tilbydere fra å tilby sine tjenester overfor det norske markedet uten å samtidig bryte med viktige rettssikkerhetsprinsipper på internett.

2.2 Registreringsplikt

IKT-Norge støtter forslaget om innføringen av en beløpsgrense i omsetning for krav om registrering. Dette vil gjøre det mulig for mindre tilbydere og utviklingsmiljøer å tilby sine tjenester lovlig. Vi forutsetter at dette samkjøres med nasjonalt regelverk, slik at ikke små norske utviklingsmiljøer får dårligere rammevilkår enn utenlandske.

2.3 Forenklet registreringsordning

IKT-Norge støtter forslaget om innføring av en forenklet webbasert registreringsordning. Vi frykter imidlertid at siden det ikke legges opp til kontroll og håndhevelse at det kan være lett å omgå registreringsplikten generelt, eller for eksempel innrapportere for lave beløp.

2.4 Forenklede dokumentasjonskrav og kontrollregler

IKT-Norge tror det vil bli store utfordringer knyttet til dokumentasjon og kontroll av omsetning hos utenlandske tilbydere. Høringsnotatet foreslår å forskriftsfeste bestemmelser knyttet til at tilbydere må fremlegge en transaksjonsoversikt og herunder at man kan godta loggføring fra elektroniske systemer som underlag. IKT-Norge mener man må ta hensyn til at denne type data kan inneholde personsensitive opplysninger og er skeptisk til hvordan et slikt kontrollregime skal fungere.

3. Oppsummering

IKT-Norge støtter intensjonen i høringsnotatet om å likestille norske og internasjonale tilbydere av elektroniske tjenester og mener en slik likestilling i en eller annen form må komme på plass raskt. Dette kan løses vet at norske aktører umiddelbart innrømmes mva fritak frem til de foreslåtte lovendringene er implementert.

Vi mener imidlertid at man også burde arbeidet for å likestille digitalt innhold og analogt innhold som bøker og e-bøker.

IKT-Norge mener spørsmålet om mva-plikt for utenlandske tilbydere av elektroniske tjenester burde vært bedre utredet og at vi burde avventet et bedre erfaringsgrunnlag fra EU og andre av våre naboland før implementering av et slikt regelverk i Norge.

IKT-Norge frykter et regelverk som kan skape konkurransevridninger og føre til en ulempe for norske tilbydere av elektroniske tjenester – særlig de som tilbyr sine tjenester på

internasjonale markedsplasser. Vi ber om at dette forhold tas opp i det videre arbeidet med et lovforslag.

Med vennlig hilsen

IKT-Norge

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Hallstein Bjercke', with a long horizontal flourish extending to the right.

Hallstein Bjercke

Direktør for myndighetskontakt